

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 523/2025
25.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Татјане Ђурица и Јасминке Обућина, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драгана Терзић, адвокат из ..., против тужених: „BOSS-TRADE“ д.о.о. Лозница, ББ из ... и ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник Ивана Перовић Семеновић, адвокат из ..., ради исплате вредности удела, вредност предмета спора 33.093.099,00 динара, одлучујући о ревизији туженог „BOSS-TRADE“ д.о.о. Лозница, изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 1356/25 од 15.05.2025. године, у седници одржаној дана 25.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог „BOSS-TRADE“ д.о.о. Лозница, изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 1356/25 од 15.05.2025. године, у делу одлуке из става првог изреке, којим је потврђена пресуда Привредног суда у Ваљеву П 20/23 од 27.12.2024. године у ставовима првом и четвртном изреке; као и против одлуке из става другог изреке, у делу који се односи на првотуженог.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца АА из ... за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 1356/25 од 15.05.2025. године, у ставу првом изреке, између осталог, одбијена је жалба туженог „BOSS-TRADE“ д.о.о. Лозница, као неоснована и потврђена пресуда Привредног суда у Ваљеву П 20/23 од 27.12.2024. године, којом је у ставу првом изреке, усвојен тужбени захтев тужиоца у односу на туженог „BOSS-TRADE“ д.о.о. Лозница, па је тужени „BOSS-TRADE“ д.о.о. Лозница, обавезан да тужиоцу исплати 33.093.099,00 динара са каматом одређеном у висини есконтне стопе Народне банке Србије увећане за 2% почев од дана правноснажности пресуде о искључењу 07.07.2017. године, до исплате, који износ ће тужени исплатити тужиоцу у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, као и у ставу четвртном изреке, којим је обавезан тужени „BOSS-TRADE“ д.о.о. Лозница да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 2.760.690,00 динара. У ставу другом изреке, одбијени су захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против другостепене пресуде – у делу којим је потврђена првостепена пресуда у усвајајућем делу и делу одлуке о трошковима поступка који се односе на првотуженог, првотужени „BOSS-TRADE“ д.о.о. Лозница је изјавио благовремену и дозвољену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права. Предложио је да Врховни суд укине нижестепене пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење. У одговору на ревизију, тужилац је оспорио ревизијске наводе, а трошкове поводом састава одговора на ревизију је тражио и определио.

Испитујући побијану пресуду у границама ревизијских разлога прописаних одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 72/11..10/23 – др. закон) Врховни суд је одлучио да ревизија туженог „BOSS-TRADE“ д.о.о. Лозница није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Нису основани ревизијски наводи тужиоца којима се указује да је другостепена одлука донета уз битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку, односно да је од стране нижестепених судова погрешно оцењен налаз и мишљење судског вештака. Напротив, побијана одлука заснована је на чињеничном стању које је утврђено оценом доказа изршеном од стране првостепеног суда, који је и спроводио доказни поступак. Стога, битна повреда на коју се указује није могла бити учињена у поступку пред другостепеним судом. Поред тога, оваквим ревизијским наводима суштински се оспорава правилност утврђеног чињеничног стања на којем су засноване нижестепене одлуке, а у ком погледу погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање не представља дозвољени ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је правноснажном пресудом Привредног суда у Ваљеву П 521/12 од 11.06.2015. године искључен из туженог друштва „BOSS-TRADE“ д.о.о. Лозница, а његов удео пренет је даном искључења тужиоца, туженом друштву као сопствени удео, како је то наведено у изреци поменуте пресуде. Тужено друштво је 04.09.2017. године донело одлуку, којом је сопствени удео друштва 33,333% основног капитала расподељен члановима друштва - туженима ББ и ВВ, након чега је извршена регистрација промене података код Агенције за привредне регистре решењем од 14.09.2017. године. Агенција за привредне регистре је 07.12.2017. године решењем укинула решење од 14.09.2017. године, којим је извршена регистрација промене чланова и успостављено је претходно регистровано стање, са образложењем да одлука скупштине од 04.09.2017. године није била подобна за спровођење промена у регистру.

Економско-финансијским вештачењем обухваћени су резултати пословања туженог друштва, биланси стања, односно биланси успеха за 2013., 2014., 2015., 2016. и 2017. годину. Вештаци су утврдили да је пословање туженог друштва континуирано и стабилно без показатеља финансијске несигурности. Вештаци су израдили допунски налаз и мишљење од 19.08.2019. године са задатком да узму у обзир висину билансних обавеза, банкарских гаранција издатих на захтев туженог привредног друштва у корист

Републичке управе царина, висину обавеза туженог друштва према Републичкој управи царина, а по основу обавеза преузетих за рачун својих комитената, висину осталих обавеза из пословања туженог друштва, а по јемствима према банкама за обавезе трећих лица, као и износ обавеза по активираним јемствима, висину ненаплативих потраживања туженог привредног друштва према комитентима у земљи и иностранству, а све то на дан 07.07.2017. године. Вештаци су утврдили да, имајући у виду ове критеријуме, вредност предузећа износи 57.408.000,00 динара, а вредност удела је 19.134.086,40 динара. Вештак грађевинске струке је утврдио да укупна вредност некретнина у власништву туженог износи 459.705,00 евра, односно 53.052.136,79 динара. У изјашњењу је наведено да би, уколико би се утврђивала тржишна вредност предметних непокретности на дан 07.07.2017. године, вредност била мања за 40% од исказане, тако да би тржишна вредност износила 323.361,00 евра, односно 37.897.416,90 динара. Дана 08.08.2024. године, вештаци економско - финансијске струке су израдили допунски налаз и мишљење, којим су утврдили висину накнадне вредности удела тужиоца као искљученог члана, узимајући у обзир висину ванбилансних обавеза у виду издатих банкарских гаранција, које су издате на захтев туженог у корист Републичке управе царина на дан 07.07.2017. године, обавезе туженог из пословања и висину ненаплативих потраживања туженог према комитентима у земљи и иностранству на дан правноснажности пресуде о искључењу. Утврдили су висину вредности удела у две варијанте, како је ближе описано у образложењу другостепене пресуде. Коначно, вештаци економско-финансијске струке су 29.10.2024. године израдили допунски налаз и мишљење у две варијанте: у првој - увећањем вредности, додавањем вредности непокретности, које су утврђене од стране вештака грађевинске струке на дан 07.07.2017. године у износу од 38.910.449,50 динара, у којој варијанти би удео тужиоца износио 33.093.099,00 динара, а камата на тај износ 12.274.855,11 динара и у другој варијанти - по предлогу туженог, узета је у обзир вредност непокретности у износу од 38.910.449,50 динара, ненаплата потраживања, обавезе за банкарске гаранције, као и за гаранције „Дунав осигурања“ издате на дан 09.05.2017. године за међународни транспорт, те уколико би се извршило умањење исказане висине вредности aktive за висину обавезе спорних потраживања, као и повећање за утврђену процену вредности земљишта грађевинских објеката, укупне обавезе би биле веће од укупне имовине, т.ј. капитал предузећа би био са негативним предзнаком.

Првостепени суд је најпре одлучио о приговору пресуђене ствари који су истакли тужени, те утврдио да је приговор неоснован. По оцени првостепеног суда, у парницама које су се водиле пред Привредним судом у Ваљеву под бројевима П 517/12 и П 521/12, није се одлучивало о праву овде тужиоца, као члана друштва који је одлуком суда искључен из друштва, на накнаду вредности свог удела, те самим тим првостепени суд закључује да је приговор пресуђене ствари неоснован.

Код утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценом изведених доказа закључио да, с обзиром на то да је тужилац правноснажном одлуком искључен из туженог друштва, исти има право на исплату вредности удела. Приликом одлучивања о висини ове накнаде првостепени суд је прихватио основни налаз и прву варијанту допунског налаза и мишљења вештака економско - финансијске струке од 29.10.2024. године, јер сматра да су засновани на веродостојној и јавно објављеној финансијској документацији. Из наведених разлога, првостепени суд је усвојио тужбени захтев у

делу за исплату главног дуга у односу на првотуженог са припадајућом каматом почев од 07.07.2017. године (као дана правноснажности пресуде о искључењу) до исплате.

Другостепени суд прихвата изнето становиште првостепеног суда те је, применом члана 396. став 2. Закона о парничном поступку, а налазећи да су разлози првостепеног суда правилни и на закону засновани, потврдио првостепену пресуду у наведеном делу.

Врховни суд, најпре, налази да нема битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 10. Закона о парничном поступку, на коју ревидент указује. Наиме, тужени је у ревизији указивао на то да нижестепени судови нису правилно ценили приговор пресуђене ствари имајући у виду пресуде Привредног суда у Ваљеву П 517/12 и П 521/12. Међутим, у парници вођеној прод бројем П 517/12 по тужби тужилаца АА из ... и ПД „BOSSSTEAM“ д.о.о. Лозница, против тужених „BOSS-TRADE“ д.о.о. Лозница, ББ и ВВ, донета је 06.03.2013. године правноснажна пресуда на основу одрицања, којом је одбијен тужбени захтев тужилаца којим је тражено да се утврди: да је без правног дејства одлука „BOSS-TRADE“ д.о.о. Лозница донета 26.06.2012. године; да АА има право оснивања ПД „BOSSSTEAM“ д.о.о. Лозница; да је оснивањем ПД „BOSSSTEAM“ д.о.о. Лозница, АА престало својство члана у „BOSS-TRADE“ д.о.о. Лозница; да је тужилац „BOSSSTEAM“ д.о.о. Лозница постао сувласник $\frac{1}{4}$ на кат. парц. бр. .. КО Лозница и да је наведени тужилац власник целе парцеле број .. КО Лозница, којим је тражено да се тужени „BOSS-TRADE“ д.о.о. Лозница избрише код РГЗ као власник наведених парцела, којим је даље тражено да се обавезе тужени „BOSS-TRADE“ д.о.о. Лозница да тужиоцу ПД „BOSSSTEAM“ д.о.о. Лозница преда предметне парцеле у искључиву државину, те да се тужени „BOSS-TRADE“ д.о.о. Лозница обавезе да тужиоцу ПД „BOSSSTEAM“ д.о.о. Лозница исплати 50.000 евра у динарској противвредности. У парници вођеној под бројем П 521/12 пред истим судом као и претходно наведена парница, донета је правноснажна пресуда којом је, између осталог одбијен противтужбени захтев АА, којим је тражено да се утврди да је именованом престало својство члана друштва „BOSS-TRADE“ д.о.о. Лозница иступањем из наведеног друштва и да му се исплати накнада удела, као последица иступања. Имајући у виду предмет тужбеног захтева у наведеним парницама, те имајући у виду предмет тужбеног захтева у предметној парници, Врховни суд закључује да нису испуњени услови из чл. 374. став 2. тачка 10. Закона о парничном поступку. Нема правноснажно пресуђене ствари у парницама П 517/12 и П 521/12, будући да у наведеним парницама није било предмет захтева и одлучивања право тужиоца АА, као члана друштва, који је одлуком суда искључен из друштва, на накнаду вредности свог удела сагласно члану 197. Закона о привредним друштвима. Поступци, на које се ревидент позива, правноснажно су окончани 2013. и 2015. године, пре доношења одлуке скупштине о искључењу тужиоца из 2017. године. Осим тога, у предметним парницама основ по којем се тражи накнада није исти. У парници П 521/12 се није тражила накнада по основу искључења из друштва, већ по основу иступања из друштва, а то су две различите правне ствари. У парници П 517/12, такође, основ за накнаду није био позив на члан 197. ЗПД. Стога, нема повреде одредбе чл. 374. став 2. тачка 10. Закона о парничном поступку.

Надаље, Врховни суд налази да је изнето становиште нижестепених судова у погледу основаности тужбеног захтева за исплату утуженог износа од 33.093.099,00

динара са каматом како је опредељена у ставу првом изреке првостепене пресуде, правилно и да су нижестепени судови правилно применили материјално право.

Одредбом члана 197. Закона о привредним друштвима прописано је да искључени члан друштва може тужбом надлежном суду против друштва тражити накнаду вредности свог удела. Сагласно наведеном члану, тужба се подноси у року од 180 дана од дана правноснажности пресуде о искључењу члана друштва. Осим ако је оснивачким актом одређено другачије, суд накнаду одређује у висини вредности дела ликвидационог остатка који би припао искљученом члану сразмерно његовом уделу у основном капиталу друштва, на дан правноснажности пресуде о искључењу тог члана из друштва, на коју се обрачунава камата у висини есконтне стопе НБС увећане за 2% почев од дана правноснажности пресуде о искључењу. Суд приликом одређивања накнаде одређује и рок за исплату те накнаде, узимајући у обзир финансијску ситуацију у којој се друштво налази и очекиване приходе друштва у редовном току пословања, с тим што тај рок не може бити дужи од две године од дана правноснажности пресуде, осим ако је оснивачким актом одређен дужи рок, али не дужи од пет година, према ставу 4. наведеног члана.

Сагласно напред наведеним законским одредбама, правилно су нижестепени судови закључили да тужиоцу припада накнада вредности удела. Насупрот наводима ревидента, судови су правилно одредили накнаду у висини вредности дела ликвидационог остатка који би припао искљученом члану сразмерно његовом уделу у основном капиталу друштва, на дан правноснажности пресуде о искључењу тог члана из друштва, те обавезали туженог на исплату камате у висини есконтне стопе НБС увећане за 2% почев од дана правноснажности пресуде о искључењу. У конкретном случају, вредност ликвидационог остатка друштва је утврђена на дан 07.07.2017. године – када је наступила правноснажност пресуде о искључењу тужиоца из друштва. Утужени износ од 33.093.099,00 динара утврђен је на основу налаза и мишљења економско – финансијске струке, као и допунског налаза и мишљења од 29.10.2024. године, те налаза и мишљења вештака грађевинске струке, према којима су обухваћени резултати пословања туженог, биланси стања, односно биланси успеха за 2013., 2014., 2015., 2016. и 2017. годину, те према којима је утврђено да је пословање туженог предузећа континуирано и стабилно без показатеља финансијске несигурности, а све имајући у виду и вредности непокретности у власништву туженог. Ревидент у ревизији понавља наводе које је истицао и у жалби, а то је да судови нису узели у обзир ванбилансне обавезе првотуженог. Са тим у вези, правилно је становиште нижестепених судова да су ови наводи неосновани из разлога што је, како је напред наведено, вредност удела утврђена из допунског налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке од 29.10.2024. године у којем су приликом утврђивања вредности удела узете у обзир и ванбилансне обавезе - ненаплатива потраживања, активирана јемства и обавезе према царини. Међутим, правилно нижестепени судови указују на то да банкарске гаранције нису биле од утицаја приликом утврђивања вредности удела тужиоцу јер су истекле у периоду 19.09.2017. - 08.03.2018. године, при чему у периоду важења нису активирани, да банкарске гаранције представљају ванбилансну пасиву, али да у време сачињавања налаза и мишљења нису биле ванбилансно евидентиране (што је изричито констатовано у налазу и мишљењу вештака економско-финансијске струке од 19.08.2019. године). Притом, вештаци су образложили да ће се царинске гаранције активирати само у оном моменту када

власник задужене робе не изврши плаћање у року који је одређен у пореском управном поступку. Тек када се гаранција активира, тада настају рачуноводствене промене. У вези са напред наведеним, наводи ревидента о ванбилансним обавезама су у потпуности неосновани, те је правилан је закључак нижестепених судова да се приликом анализе пословања предузећа и утврђивања вредности имовине и обавеза могу користити искључиво реални показатељи садржани у веродостојним, званичним и објављеним извештајима, а не подаци који представљају симулацију могућих финансијских резултата који нису део званичних извештаја о пословању.

Неоснован је и ревизијски навод да није правилно примењена одредба Закона о привредним друштвима која предвиђа одређивање рока за исплату предметне накнаде. Приликом одређивања рока за исплату, нижестепени судови су применили одредбу напред наведеног члана 197. став 4. Закона о привредним друштвима, односно, узета је у обзир финансијска ситуација у којој се друштво налази и очекивани приходи друштва у редовном току пословања. Имајући у виду да су се вештаци економско-финансијске струке изјаснили о томе да је тужено друштво финансијски стабилно и да стабилно послује у континуитету, то је правина одлука о одређивању исплате накнаде у парicioном року од 15 дана. Такође је и камата правилно опредељена сагласно чл. 197. став 3. ЗПД.

Следом свега наведеног, неоснована је ревизија туженог „BOSS-TRADE“ д.о.о. Лозница, па је Врховни суд применом одредбе члана 414. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу првом изреке пресуде.

На основу овлашћења из члана 165. став 1. ЗПП у ставу другом изреке ове пресуде одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поводом састава одговора на ревизију јер се не ради о трошковима потребним ради вођења парнице сагласно члану 154. ЗПП.

**Председник већа - судија
Татјана Матковић Стефановић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић